

« وزارت صنعت، معدن و تجارت »

شناسنامه صادراتی خدمات سد سازی

دیباجه / تاریخچه:

صنعت سدسازی در ایران، یکی از صنایع مهم کشور محسوب می شود. ایرانیان به دلیل کمبود آب و کاهش نزولات جوی، از دیرباز به این صنعت توجه خاصی داشتند. به طوری که ساخت سد، بند یا آبگیر بر اساس نیاز ساکنین هر منطقه و با توجه به شرایط جغرافیایی آن منطقه انجام می شد.

تاریخ سدسازی در ایران، قدمتی طولانی دارد، ساخت، مرمت و لایه رویی آن از جمله کارهای بزرگ و مردمی بود که توسط حکام و پادشاهان در دوره های مختلف تاریخی صورت می گرفت و در این

میان رونق اقتصادی و پیشرفت روستاها و شهرها با سیستم های آبیاری و آب رسانی مرتبط بود. از قدیمی ترین سدهای قوسی جهان «سد کبار» است که طول قوس آن 38 متر، ارتفاع 26 متر، ضخامت 5 متر و شعاع قوس آن 38 متر است.

«صنعت سدسازی» به صورت مدرن و با مقیاس بزرگ در ایران به حدود نیم قرن قبل بر می گردد، به این معنی که؛ مطالعه و طراحی سدهای مخزنی بزرگ از حدود سال 1327 هـ. ش، شروع و احداث این سدها از اواخر دهه 1330 هـ. ش، انجام شد. با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، «صنعت سدسازی» وارد مرحله ی جدیدی از توسعه و پیشرفت شد و در این میان وزارت نیرو نقش به سزایی در توسعه این صنعت به عهده داشته است.

وضعیت تجارت (مبادلات جهان):

سد سازی یکی از زیر بخش های خدمات ساخت و ساز در جهان محسوب می شود. آمار دقیقی از تجارت در این زیر بخش در مرکز تجارت بین الملل در دسترس نمی باشد. جدول زیر صادرات و واردات خدمات ساخت و ساز را در سال 2014 نشان می دهد.

ارزش میلیارد \$	ده کشور اول واردکننده در جهان 2014	ارزش میلیارد \$	ده کشور اول صادرکننده در جهان 2014
17/3	ژاپن	22/2	آمریکا
10/1	آمریکا	17/4	کره جنوبی
9/1	روسیه	15/3	چین
7/3	فرانسه	13/5	ژاپن
4/8	چین	9/8	سنگاپور
4	آذربایجان	9/3	فرانسه
3/9	بلژیک	8/9	آلمان
3/4	دانمارک	6/3	روسیه
3/1	عربستان	5/5	بلژیک
2	کویت	5/2	انگلیس

ماخذ: مرکز تجارت بین الملل (ITC)

وضعیت تجارت خدمات ایران:

بر اساس آمار قراردادهای ارائه شده به کمیته ماده 19 آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، صادرات خدمات سد سازی توسط شرکت های توانمند ایرانی از سال 1380 تاکنون بشرح زیر بوده است:

نام شرکت	پروژه	سال	کشور مقصد
	احداث سد و نیروگاه راگون	1390	تاجیکستان
	حفاری چاه پاندول - سد ارمینیک	1387	ترکیه
	احداث سدگوراگالو حیدرآباد	1386	هندوستان
	تحقیق و طراحی سد	1390	عراق
	طراحی و تحقیق سدگونده روژ	1391	عراق
	طراحی و تحقیق سد سوران - سیده کان	1391	عراق
	طراحی و تحقیق سد باله بیان	1391	عراق
پاوان پی	سد سلما چشت شریف	1389	افغانستان
توسعه عمران گوهر رود	بازسازی و احداث سد و کانال آبیاری خان آباد	1386	افغانستان
صانیر-سابیر	ترمیم سد های آپاران و خلاور	1381	ارمنستان
صنایع آذرآب	بازسازی تعمیر، سدسازی دو واحد از نیروگاه بانیا	1381	سوریه
خدمات زیربنایی	بازسازی سد های گیگار	1380	ارمنستان
کنسرسیوم آبان صنعت و پارس انرژی قشم	تجهیزات هیدرومکانیکال سد دوستی	1382	ترکمنستان
	ترمیم سد پاپان	1381	قرقیزستان
	بازسازی سد کارابورا	1383	قرقیزستان
گروه مهندسان و پیمانکاران بین المللی - آیکون	مطالعه سد برق آبی	1381	گینه استوایی
فراب	سد نیروگاه و تونل اوماوی	1388	سريلانکا
مهندسی مشاور یکم	سد مخزنی گلپهار	1387	افغانستان
	مطالعه امکان سنجی سد رودخانه ارور	1389	کنیا
	مطالعه امکان سنجی سد کیتوئی	1389	کنیا
ارجان پی	اجرای حفاری ... سد پاسدان	1393	افغانستان
	سد و نیروگاه آبی	1390	تاجیکستان
	تونل سد راگون	1391	تاجیکستان
	سد و نیروگاه راغون	1389	تاجیکستان
	سد و نیروگاه راغون	1390	تاجیکستان
	سد و نیروگاه راغون	1391	تاجیکستان
	*سد و نیروگاه راغون (تمدید قرارداد)	1394	تاجیکستان
اوبول - مهندسین مشاور آب نیرو	احداث سدزلان	1392	عراق
عمراب، بام راه	احداث سد باصره	1392	عراق
عمراب - آب نیرو	احداث سد رواندوز	1393	عراق
فراب - بلند پایه	سد و نیروگاه برق آبی درالوگ 2-کردستان	1394	عراق
جهاد توسعه خدمات زیربنایی	بازسازی سد های کیگار دالیچ و بازمابر	1380	ارمنستان

* بر اساس اطلاعات مندرج در لوح فشرده انجمن صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی ایران
 ماخذ: دبیر خانه کمیته ماده 19 آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی (94-1380)

کشورهای صادرکننده و واردکننده خدمات سد سازی به/از ایران :

صادرات: آمریکا (قبل از انقلاب)، چین، کانادا، ژاپن، کره، ایتالیا

واردات: سریلانکا، تاجیکستان، کنیا، سودان، افغانستان

ماخذ: وزارت نیرو، (دفتر توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی)

ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های صادراتی موجود در کشور :

کشور ما در حال حاضر بعد از آمریکا و روسیه، سومین کشور دارنده نیروی متخصص و فارغ التحصیل از دانشگاه‌ها در رشته های مختلف مهندسی است. این پتانسیل باعث شده تا شرکت‌های صاحب نام و با تجربه‌ای در این زمینه به فعالیت بپردازند و توانایی بالقوه‌ای را برای صادرات در کشورمان فراهم آورند. در حال حاضر با اوضاع جدید سیاسی و شرایط پسا تحریم، انتظار می رود شرکت‌های بیشتری در مسیر توسعه فعالیت‌های صادراتی خود گام بردارند.

موانع، مشکلات، تنگناها:

1. عدم وجود سیستم بانکی جهت انتقال ارز حاصل از صادرات به ایران و فقدان شعبات بانکی فعال در کشورهای خارجی
2. وجود فضای رقابتی ناسالم بین شرکت‌های پیمانکار
3. بالا بودن نرخ بیمه صندوق ضمانت صادرات ایران
4. بوروکراسی شدید در وزارت خانه ها و دستگاه های ذیربط در کشورهای هدف (کشورهای آسیای میانه، افغانستان ، عراق)
5. مشکلات و تأخیرهای فراوان در پرداخت مبلغ قرارداد به پیمانکاران از سوی کارفرمایان عراقی، سوری و یمنی به دلیل شرایط بحرانی آن کشورها
6. عدم ثبات در قوانین و مقررات
7. نبودکنسرسیوم های فعال صادرات خدمات فنی ومهندسی
8. عدم حضور در مناقصات نهادهای مالی بین المللی نظیر بانک جهانی ، بانک توسعه آسیایی و آفریقایی به دلیل عدم عضویت در این بانکها
9. درخواست وثایق سنگین از صادرکنندگان خدمات فنی ومهندسی جهت اخذ تسهیلات بانکی .
10. ضررهای مالی سنگین ناشی از نوسان نرخ ارز و نبودن ساز و کار مناسب برای پوشش ریسک های ناشی از آن

تهیه شده در:

معاونت توسعه صادرات

گروه خدمات فنی ومهندسی – 1394/11/19